

Cruise i Østersøen med Costa Fortuna i august 2014

Martins rejserreferat fra 24. – 30. august 2014

Vi havde passet Bjørn fra lørdag til søndag formiddag. Rikke ringede og ønskede god rejse, og vi talte også med Thomas, Ida, Axel og Michael. Vi kørte fra Thomas i Nykøbing Sjælland præcis kl. 10, og var i Lyngby kl. 11. Vi tog en taxi til Svanemøllens station, og **mødtes med Steinar og Viveca hos Christoffer og Line** - lille Dagmar på 1/2 år charmerede os alle. De skulle passe Jensen. Vi havde tid til en kop kaffe. **Christoffer kørte os til cruiseterminalen** - der var store trafikomlægninger pga. afholdelse af Ironman-konkurrence. Vi blev meget glædeligt overraskede over at møde Gert og Lissy ved cruise-terminalen.

Vi kunne ikke booke fælles spising hjemmefra hverken hos Mycruise eller Costa i Italien. Anne-Marie blev opgraderet til minisuite, 8427 – og fik prosecco og frugt. Gert og Lissy bestilte senest og fik suite 7278. Vi var 4 på fælles bookingnummer, og der blev forlangt, at alle 4 skulle købe all inclusive-pakke, selvom kun et par ønskede det – det syntes vi var dårligt. All-inclusive til 6 dage kostede 140 euro. Vi boede i 6310 og Steinar og Viveca i 6338 - balkonkahytter. Vi havde betalt ca. 7500 kr. for **en balkonkahyt** for 2 personer, 50 euro per person for togbilletten fra Warnemünde og hertil kom drikkepenge, all-inclusive drinkspakke og evt. udflugter og souvenirs.

Vi fik os installeret i kahytterne, og fik købt **all-inclusive drinkpakker**, og startede med en velkomstdrink. Vi besøgte overtjeneren, og fik ændret vores bordplacering til et centralt bord i Restaurant Michelangelo på 3. dæk. Og så gik vi i gang med at lære skibet at kende. Skibet sejlede nordpå gennem Øresund, forbi Kronborg og ned gennem Storebælt, og vi spiste middag og gik til et show i det store Rex-Theater.

Næste dag spiste vi morgenmad med Karin og Gert og Lissy. Det blev blå himmel op ad dagen. Vi mødte et par, som havde været i Indien med os, og et bornholmsk par, som havde været med os på cruise over Atlanten til Brasilien. Vi passerede samtidig Bornholm.

Vi spiste frokost med de andre i Restaurant Michelangelo. Vi har fået ordnet ændret bord, så vi nu er 8, som spiser sammen ved 1. seating på 3. etage i **Restaurant Michelangelo**, 4 fra vort selskab har i dag været til

cocktailparty med kaptajnen. Om eftermiddagen var vi til quiz. Det var svært at forstå spørgsmålene pga. sprogvanskeligheder, men alligevel vandt vi bl.a. takket være, at Karin vidste, at bæveren er Canadas nationaldyr. **Steinar fik en Costa-kasket i præmie.** Bagefter var der demonstration af cocktails. Om aftenen var der **Gala Welcome Dinner**, og vi havde pænt tøj på. Vi var også på sightseeing i Martrands mini-suite.

Gallamiddagen gik fint, vi havde et centralt bord, stemningen ved bordet var god, og maden elegant. Men vi overraskedes af, at de serverer hvidvin og rødvin i samme glas. Bagefter gik vi i baren, og jeg **dansede** lidt med Karin og Lissy - hun afslørede, at hun er tidligere turneringsdanser. Hendes 2 drenge var også vokset op med dans på turneringsplan - det havde bl.a. også lært dem god opførsel. Jeg var den eneste herre i vor gruppe, der var på dansegulvet.

Pludselig blev det over højttalerne meddelt, at morgendagens **besøg i Stockholm blev aflyst** - vejrmelding lovede så megen blæst, at Costa Fortuna ikke måtte sejle igennem den smalle skærgård. I stedet sejlede vi mod Tallinn med ankomst kl. 14.

Aftenens forestilling i teatret var dansere, 2 gode sangere, et lasershow og 2 stærke sølvfarvede muskelmænd, der fik stort bifald for deres demonstration af human styrke i slowmotion.

Vort brug af all inclusive kortet har nu reguleret sig ned til vort normale forbrug på 1-2 glas vin til måltiderne plus vand og kaffe - og vi havde økonomisk været bedre tjent med en af Costas vinpakker. Jeg tog en sovopille, og sov usædvanligt dejligt - lige til kl. 8. Jeg vågnede dog kl. 5.30 og kunne se ud over et uroligt hav med hvide skumtoppe.

Jeg brugte tid på at ændre mit nøglekort til Pearl-status. Fejlen opstår, fordi Mycruise ikke skriver mit navn korrekt i bestillingen. Steinar læste i en tyk bog, som så spændende ud: "Chok Doktrinen" af Naomi Klein.

Vi fik en dejlig morgenmad i cafeteriet, var i baren til **formiddagens quiz** med svære spørgsmål - hvornår var der gold rush i Californien? Svaret var 1848. Bagefter var der undervisning i elementær Cha Cha Cha. Man skulle læse nøje i skibsavisen "Today" for at planlægge sin dag, så man ikke går glip af noget.

Vi fik 15 minutters motion ved at spadserer på det overdækkede dæk i regnvejr. Frokost spiste vi i cafeteriet, hvor jeg fik en fin Caesar salad med kyllingebryst. Men der er mange valgmuligheder - hamburger, salater, pasta, pizza, varme og kolde retter og desserter. Ved bagerste pooldæk stillede kokkene forskellige lækkeriers op til frokosten.

Det var et lavtryk over Baltikum, og regnen silede ned. Karin og jeg blev på skibet, og mens Karin hvilede i kahytten, gik jeg i **fitnessrummet** - 1 times gang på løbebåndet svarer til 548 kcal, mens 1 time på motionscyklen svarede til 425 kcal og 22,14 km. Man kan elektronisk spille kabale og sudoku, mens man træner.

De, som havde været på **tur i Tallinn**, havde synes godt om det trods silende heldagsregn. Vi mødtes igen til middagen og havde en hyggelig stund. Og vi har lært at mødes til en drink både før og efter middagen - der er et stort udvalg af farvestrålende drinks. Vi var lidt i den røde pianobar, og senere til country og western-underholdning med linedance - der er en stor gruppe med over 200 dygtige tyske linedancere med på dette cruise.

Onsdag d. 27. august vågnede vi til godt vejr. Vi lå i havn i Tallinn ved siden af MSC Poesia og Silversea. Poesia havde også fået aflyst deres besøg i Stockholm i går pga. vejret, og havde i stedet været i Helsinki. Efter morgenmaden gik vi i land og kom med shuttlebus et kort stykke vej op til indgangen til den gamle middelalderby. Der var masser af turister og butikker, som henvender sig til turister.

Vi gik op til det centrale torv med **det gamle rådhus** og videre op til stedet, der er markeret som pladsen, hvor Dannebrog faldt ned fra himlen d. 15. juni 1219 – usikkert. Vi var også inde i **Alexander Nevsky katedralen**, og Karin tændte et lys for de døde. Vi fik også set verdens ældste apotek fra 1422. Vi slappede af en stund i kroen "**Olde Hansa**", som var i middelalderstil - vi fik øl med honning eller urter, og der var smagsprøver på pebersnaps, som vi også købte. Et opslag kundgjorde, at det var her, at **Dannebrog** faldt ned på torvet. Man kunne se den **originale bymur** fra tiden, hvor byen var del af Hansa-forbundet. Og der var **en borg** og nogle imponerende borgtårne.

Tilbage ved skibet var vi på Internettet via **gratis WIFI** i cruiseterminalen, og Karin faldt ned af en sten og måtte hjælpes op. Vi spiste en dejlig frokost i Restaurant Michelangelo. Vi fik et forlænget ophold i Tallinn, hvor vi lå i havn til kl. 15,30. På tv'et i kahytten har vi BBC, så vi kan følge lidt med i hændelserne ude i verden, men ellers er underholdningen i kahytten beskeden.

Vi hvilede i kahytten om eftermiddagen og oplevede udsejlingen fra Tallinn fra balkonen. Havet var roligt, og **solnedgangen var flot**. Vi spiste **middag med**

Steinar og Viveca i Costa Club restauranten - hummer med Caesar salad, surf'n'turf og et udvalg af desserter med complementary champagne. God stemning, fin service og en dygtig pianist ved flyglet - en flot aften, som fortsatte i Grand Bar, hvor **skibets**

rock'n'roll par skulle kåres under mange løjer. Mange af os var på dansegulvet. Vi hørte, at Anne-Marie var faldet på en trappe, havde slået skulderen og ødelagt sit kamera. Vi forsøgte at ringe til deres kahyt, men ingen svarede. Nu har vi måtte stille urene 2 timer frem.

Torsdag var vi i **Sankt Petersborg**, og vejret var nogenlunde. Vi måtte tidligt op og spise morgenmad, for dem, der skulle på sightseeing, skulle være klare allerede kl. 8,15. Det var vist den dag, hvor jeg vækkede alle med en **morgensang i telefonen** - "Se hvilken morgenstund.....". Vi spiste i den store restaurant på 3. etage. Anne-Maries skulder havde det lidt bedre, men var stadig øm; bevægeligheden virkede god.

Karin og jeg blev på skibet - Karin var i kahytten og forberedte sit **foredrag om Hertig Larson**, og jeg gik i fitnessrummet og trænede en time fordelt på kondicyklen og løbe-gangbåndet. Karin fik ringet til Michael. Derefter gik vi i Grand Bar og drak formiddagskaffe, og der kom Gert og Lissy også. Skibets personale havde travlt med forskellige redningsøvelser, og skibet fik brændstof på.

Sammen med Gert og Lissy deltog vi i en **quiz om Rusland**, og vi vandt. Derefter var vi oppe **og se deres suite**, som var stor og elegant med jacuzzi og påklædningsværelse - men listepriisen var også omkring 14.000 kr. per person for denne uges cruise. Karin følte sig syg og mente, det skyldtes en

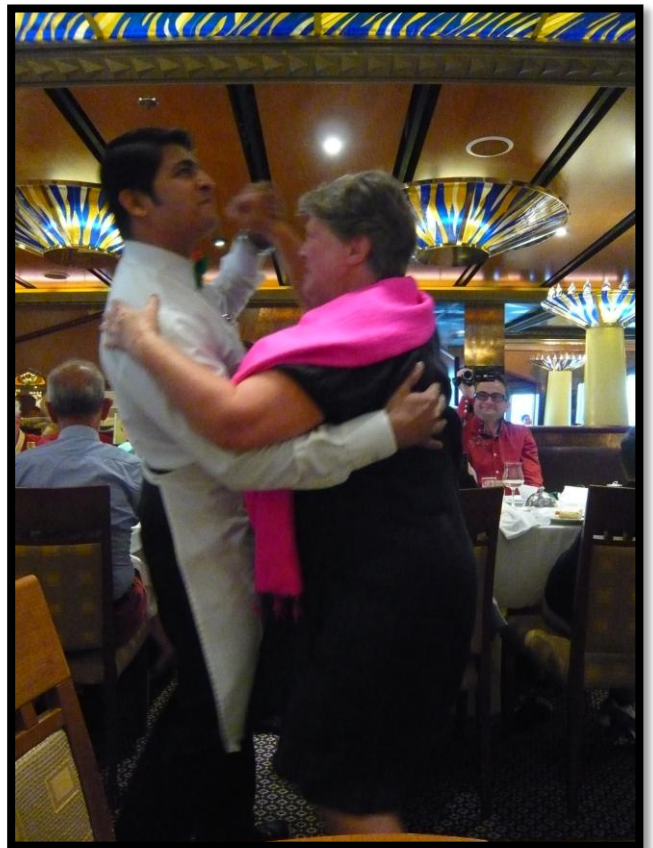

dårlig omelet til morgenmaden. Vi spiste frokost i cafeteriet – i dag valgte vi et stykke pizza med grøn salat og spaghetti med chili og hvidløg. Derefter gik vi til kahytten for at hvile.

Vi fik et telefonopkald fra Anne-Marie, som fortalte, at det havde været en vellykket formiddagsudflugt gennem Sankt Petersborg med en dygtig guide. Jeg havde medbragt nogle **guidenoter om Sankt Petersborg** – jeg lavede dem i 2009, da vi havde en anden tur til Sankt Petersborg. Jeg har anbragt noterne efter dette rejserferat, og på www.smedebol.dk findes også mere fra rejsen i 2009. Steinar købte en Lenin-orden i Rusland – og han havde også fået et Wehrmacht-embem af Karin.

Om eftermiddagen gik vi alle til **quiz om Sankt Petersborg** og almen viden - Anne-Marie vandt en notesbog. The animation team pyntede op til **Italian Night**, og vi gik en lille tur rundt på skibet og var bl.a. i kapellet. Efterhånden er det vist lykkedes at se det meste af skibet - i hvert fald den del, som er tilgængelig for passagererne. Vi forventer en fornøjelig middag med musikalske indslag, dans med tjeneren og conga lines. Stemningen stiger med "O Solo Mio", "Volare", "Funiculi Funicula" og andre italienske slagere. Der opfordres til at klæde sig i de italienske farver - grønt, hvidt, rødt. Man svinger i begejstring med de hvide servietter.

Fotoet øverst viser Surf*n*Turf.

Aftenens underholdning i teatret er **besætningens talentshow**, som plejer at være seværdigt. Showet hed "I have a Dream", og der var sang, hip hop, indisk dans, mavedans og sjove indslag. Til slut sang vi alle "YMCA", som Village People gjorde til et stort hit. Vi har efterhånden afprøvet drinkskortet - populære er Mojito, Kiwi Colada, Bailey med is, Gin Tonic og Bailey Banana Colada. Der er 2 timers tidsforskel mellem København og Rusland.

Fredag var det gråvejr uden regn, og havet var roligt. Jeg var i fitnessrummet kl. 7 og brugte kondicyklen og løbebåndet sammenlagt 1 time - så driver sveden, og jeg må i bad i kahytten. Karin var på det tidspunkt kommet i tøjet, og vi spiste morgenmad agter på 9.

dæk med udsigt over havet. Kl. 10 var der informationsmøde om praktiske forhold vedrørende ankomsten til Warnemünde. Så fik vi formiddagskaffe og så lidt på nogle højrestede underholdningsaktiviteter ved poolen.

Kl. 12 var der demonstration af **isskulpturer, udskæring af frugter og lækkerier ved poolområdet** på 9. dæk, og vi spiste frokost. Jeg fik spaghetti med verdens stærkeste chili - det måtte kasseres, og heldigvis var der Caesar salad med kylling. Karin fik muslinger. Om eftermiddagen passerede vi Gotland. Vor søde vietnamesiske kahyttsjomfru spurgte til vores velbefindende, - hovedparten af personalet er fra asiatiske og sydamerikanske lavtlønslande som Peru, Filippinerne og Indien.

Senere deltog vi i **Superquiz om Costas historie** og i **Bingo** - men der var ingen gevinst til os, og vi gav vore invitationer til **Kaptajn Carmine Maddaloni's cocktailparty** til Steinar og Viveca. De kunne få et foto af sig selv med kaptajnen. Det havde været en lidt sjov oplevelse for dem. De fik også vor **Costa Club afskedsgave** - en model af Costa Fortuna. Der

var udsalg i skibets butikker.

Om aftenen var der **Farewell Gala Dinner** - fin borddækning med levende lys, flot menukort og omhyggelig servicering af 2 flinke indiske tjenere. Islagkager med fyrværkeri blev båret ind til Verdis indtogsmarch, og vi svingede med de hvide servietter; de forskellige personalegrupper blev præsenteret, og vi skålede i Prosecco til Drikkevisen fra "La Traviata". Gert fungerede som konkurrent til skibets professionelle fotografer og tog billeder ved bordet. Bagefter var der underholdning i teatret og musik i 5 forskellige barer. Dagens drink hed Polar Bear.

Aftenens show hed "In Concert" og bød på en masse kendte artisters bedste numre: Elvis, Sting, Police, Rolling Stones, Pink Floyd, Frank Sinatra, Janet Jackson, Kylie Minogue, Liza Minelli, Aretha Franklin, Santana, Tom Jones, The Gipsy Kings, The Supremes og mange flere i en hurtig og underholdende blanding. Det var koreograferet til play-back musik, men det fungerede.

Rikke ringede og fortalte, at **Freds far var blevet akut syg**, mens de var på ferie ved Atlanterhavskysten. Han var blevet fløjet i helikopter til sygehuset i Nantes, hvor han i morgen skal have en 3-dobbelt by-pass operation. Fred og hans søster flyver i morgen med Easy Jet til La Rochelle for at hente moderen hjem i faderens bil. Telefonforbindelsen var dårlig, og vi blev hele tiden afbrudt.

BBC fortalte om uro i Ukraine, Gaza, Syrien, Iraq, vulkanudbrud på Island og Ebola i Afrika. Vi pakkede kufferten og satte dem udenfor døren. Michael har også ringet til Karin i dag. Både Steinar og Viveca og Anne-Marie og Michael har været glade for denne uges cruise, og har fået rykket lidt i forudfattede meninger om krydstogtsferie.

Den sidste nat ombord sov jeg lidt dårligt og vågnede kl. 5. Jeg gik i fitnessrummet kl. 7 til 8, og så skulle vi forlade kahytten. Vi spiste morgenmad i Restaurant Michelangelo. Vi **forlod skibet i Warnemünde**, og læste, at den norske maler **Edward Munch** havde boet i byen et års tid for over 100 år siden. Vi havde nogle timers ventetid, og Warnemünde viste sig at have en meget **charmerende gade langs en kanal** - her var mange små cafeer og boder, som solgte fisk og fiskesandwich - vi købte nogle sandwich med røget laks og krebs, og Karin købte en spand sild med hjem - den lækkede lidt og udsendte dufte i toget. Her fik vi en snak med et tysk par fra München, som havde været på et uges cruise med "Aida".

Hjemrejsen til København foregik **med tog via Rødby-Puttgarden**. Vi skiftede til lokalbanen i Bad Kleinen og til et IC-tog i Lübeck. Her var 20 minutters forsinkelse, og i Puttgarden måtte vi selv slæbe vor bagage ombord op af en del trapper, hvilket både var anstrengende og irriterende. Det samme gentog sig i Rødby - så kender vi ligesom DSB igen.

De undskyldte i højtaleren, at der var noget galt med toget. Der var mange mennesker med toget. Fra toget ringede jeg til Thomas og til Rikke – Patrique var nu på intensiv afdeling efter en vellykket operation. Fred tager sin mor med til Saint Martin d'Uriage i den kommende uge. Karin talte med Michael, som var arbejde på Glyptoteket – i morgen skulle han til Ribe. Vi nåede København med 10 minutters forsinkelse og var hjemme kl. 21. Gert og Lissy kom hjem med færgen til Gedser og videre med bus til København.

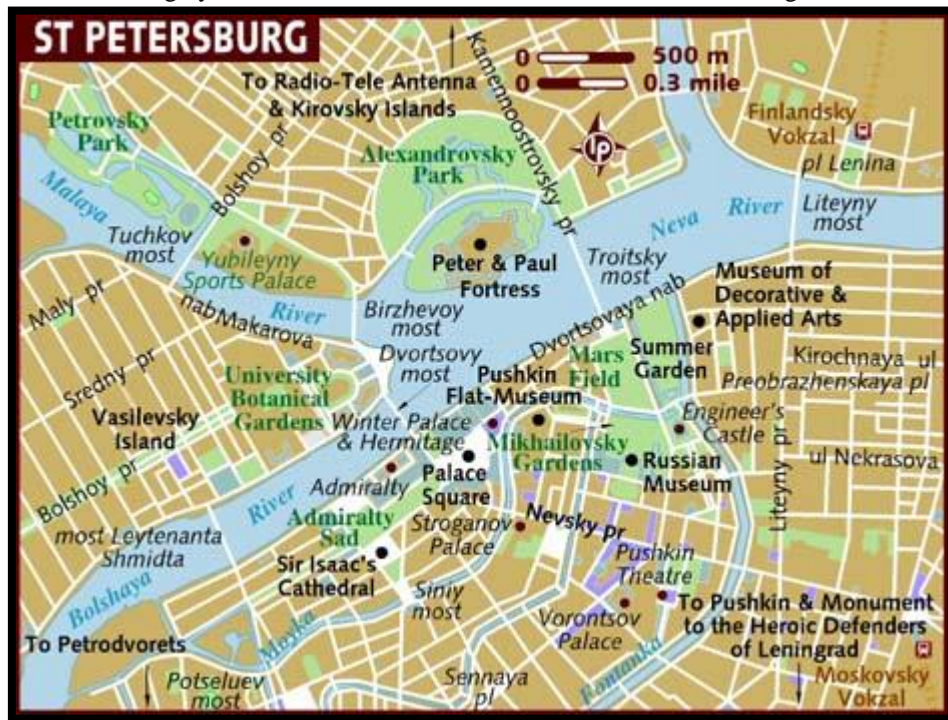
Vi har været glad for dette cruise og meget glade for at følges med gode venner og familie. Tak –Tak – Tak!

Om Skt. Petersborg

Skt. Petersborg er grundlagt d. 16. maj 1703 efter idé fra Peter d. Store (1672 – 1725). Som 25-årig havde han været på en stor Europa-rejse med et følge på 250 personer, og bl.a. medbragte han hjem til Rusland nogle af datidens førende arkitekter. Neva-floden har formet 42 øer, og Skt. Petersborg kaldes **Ruslands Venedig** – der er over 100 broer. Med til det første byggeri var 40.000 svenske krigsfanger og livegne, hvoraf mange døde under byggeriet. I perioden 1914 – 1924 hed byen **Petrograd**, men frem til 1991 hed den **Leningrad**. Byen var belejret i 900 dage under 2. Verdenskrig, og 650.000 døde – de fleste af sult. Man kogte suppe på gamle livremme og tapetklister. Nu bor der 5,1 millioner mennesker, og byen lever af industri, havnen, turisme, handel. Den er også kendt for kunst, litteratur og musik.

Vinterpaladset er en grøn barok-bygning fra 1762 inspireret af Versailles. Her var oprindelig kejserlig residens og 1500 tjenestefolk. Nu huser det kunstsamlingen Eremitagen. **Paladspladsen** er historisk – her åbnede zarens tropper i 1905 ild mod en fredelig arbejder-demonstration og over 30 blev dræbt. I 1917 stormede de revolutionære zarens palads. **Den gule bygning** i klassicistisk stil er fra 1829, og var udenrigs-ministerium. **Triumfbuen** er til minde om zar Alexanders sejr over Napoleon. **Alexander-søjlen** midt på pladsen er 47,5 meter høj og vejer 600 tons. Den er hugget i et stykke i et finsk stenbrud. Øverst er en engel med Alexanders ansigtstræk.

Mod vest med det forgyldte tårn ligger det gule **Admiralitetet**, hvor der nu er søfartsskole. Ved siden af findes den grønne oase **Dekabristpladsen**, som er

opkaldt efter officererne, der med hjælp af 3000 soldater indledte et mislykket oprør mod zarmagten i 1825. Midt på pladsen står **Bronzerytteren** – en statue af Peter d. Store til hest med inskriptionen ”Til Peter den Store fra Katarina den Anden 1782”. Til højre for statuen ses **to gule forbundne bygninger** for det tidligere Senat, der i zartiden fungerede som Højesteret og Den Hellige Synode – den største autoritet i den russisk-ortodokse kirke.

Nærved ligger den hvide bygning **Hestegårdens Manege**, der nu bruges til kunststillinger. **Angliiskaja Nab. Nr. 28** er et af byens bryllupspaladser. **Isaaks-katedralen** er bygget af en fransk arkitekt i årene 1818-58; næsten ½ million arbejdere deltog i byggeriet. Kirken har plads til 14.000 mennesker. Den var nazisternes bombemål nr. 1, og blev slemt beskadiget. Den minder om Peterskirken i Rom. I den kommunistiske tid var den museum for ateisme. Ved siden af ligger det førende **Hotel Astoria**, hvor Hitler havde planlagt en sejrsmiddag i 1941. Invitationerne var allerede trykt! Hotellet er tegnet af en arkitekt ved navn Fjodor Lidval, der var af svensk afstamning. Amerikaneren John Reed boede her i 1917, da han skrev ”Ti dage der rystede verden”. Også poeten Sergej Jesenin, der var gift med danserinden Isadora Duncan har tilknytning til Astoria: han hængte sig her i 1925 efter at han med sit blod havde skrevet på væggen: ”At dø er intet nyt – men det er heller ikke nyt at leve”. **Marinskij-paladset** er bygget i 1840’erne som en bryllupsgave fra Nikolaj d. 1. til hans datter Maria. Nær ved ligger **Mariinskij-teatret**, der er hjemsted for Kirov-balletten og er opkaldt efter Zar Alexander d. II’s kone Maria Alexandra. Også konservatoriet, hvor Tjajkovskij og Sjostakovitj var elever, ligger ved Dekabristpladsen.

Museet for Skt. Petersborgs historie lægger vægt på byens udvikling fra sumpene i 1703 til genopbygningen efter 2. Verdenskrig. Også belejringen i de 900 dage er et vigtigt indslag i museet. Den trekantede ø **Ny Holland** blev brugt til opmagasinering af træ. **Jusupov-paladset** ved Mojka-floden er stedet, hvor den hypnotiserende munk Rasputin en vinternat i 1916 blev lokket i et baghold med løfter om at møde paladsets unge smukke værtinde. I stedet mødte han døden fra en håndfuld svorne monarkister, der ville redde zar Nikolaj d. 2.s vaklende trone ved at gøre det af med den overtroiske zarina Alexandras forhadte sjælesørger. Først fik han gift i nogle kager, så blev han skudt flere gange, men han var stadig i live, da han bundet blev smidt i den iskolde **Mojka-kanal**. Paladset har overlevet revolutioner og krige, og dets ufattelige rigdom kan besøges. Den sibiriske munk **Rasputin** (1871-1916) fik magt over zarinaen vha. hypnose, og løfte om at han kunne helbrede tronfølgeren Aleksej, der led af en alvorlig blødersygdom. Rasputin var gift og far til fire, men det afholdt ham ikke fra at deltage i vilde sexorgier. Det hævdes også, at han jævnligt bedøvede zaren og gik i seng med zarinaen eller hendes døtre.

Nevskij Prospekt er byens hovedgade, der blev udlagt af Peter den Store i 1910. Den krydser 4 øer og går fra Admiralitetet via Moskva-banegården til Alexander Nevskij-klostret. Den er 4,5 km lang, op til 60 meter bred og fuld af

fine forretninger og mange mennesker. Mange af bygningerne er historiske: i nr. 9 lå **Wallenbergs bank** bygget i 1912 som en efterligning af Dogepaladset i Venedig. I gaden Malaja Morskaja Ul. Nr. 13 **døde Tjajkovskij** af kolera i 1893 og forfatteren **Gogol** boede 1833-36 i nr. 17, hvor han skrev skuespillet ”Revisoren”. Nr. 8 og 10 er gadens ældste huse opført i 1760’erne. Nr. 14 har en påskrift fra 2. verdenskrig: ”Borgere! Under bombardement er denne side af gaden den farligste!”. Nr. 20 er den hollandske kirke. **Stroganov-paladset** er i barokstil og ligger i nr. 17. I nr. 22-24 findes **Peter-Pauls Kirken**. På den modsatte side ligger **Kazan-katedralen** med en mægtig søjlekollonade. Den var zarernes gamle bryllupskirke inspireret af Peterskirken i Rom. Under kommunisterne var her museum for ateisme. Før revolutionen lå byens værste slumkvarterer bag Kazan-katedralen bl.a. beskrevet af Dostojevskij. **Boghandelen Dom Knigi** har en glasglobus på toppen, det stammer fra 1914, hvor bygningen var russisk hovedsæde for symaskinefirmaet Singer. I mere end 200 år har man kunne handle i **Gostinyj Dvor** – som i zartiden rummer den gamle gule købmandsgård tæt ved 300 småbutikker i to etager.

Tæt herved ligger **Ruslands Nationalbibliotek** med 20 millioner bind. Her studerede Lenin. Bag en **kæmpestatue af Katarina den Anden** ligger **Pusjkinteatret**. Den lille gade bag teatret, **Arkitekt Rossigade**, er kantet af to helt ens gule bygninger med hvide søjler, og dens bredde svarer nøjagtigt til husenes højde, mens længden er 10 gange bredden. Her ligger **Teater- og musikhistorisk museum** og en berømt balletskole i nr. 2.

Byens flotteste købmandsbutik i Jugendstil er **Jelisejevs**. Ved **Ostrovskij-pladsen** findes det flotte **Anitjkov Palads**, der blev bygget i 1750 af zarina Elisabeth til hendes elsker Razumovskij. Indtil revolutionen var det hvide palæ residens for Alexander den 3 og hans danske kone kejserinde Dagmar (1847-1928). Hun var datter af Kong Christian d. 9 og flygtede i 1919 fra Krim på et britisk krigsskib. Hun er begravet i Roskilde Domkirke. **Anitjkov-broen** udstyret med Klodts 4 berømte stejle hesteskulpturer fra 1850 er en af de fineste broer i byen og fører over bifloden Fontanka. Det flotte røde **Beloselski-Belozerski Palads** i rokokostil husede indtil 1991 en afdeling af kommunistpartiet, men rummer nu et voksmuseum. På **Oprørspladsen** foran Moskva-banegården knækker Nevskij Prospekt og fortsætter til **Alexander Nevskij-klostret**. Det er grundlagt i 1710 af Peter den Store på det sted, hvor prins Alexander af Novgorod i 1240 besejrede den svenske hær. Derfor fik han tilnavnet Nevskij af Neva-floden. Her er nu flere kirker og to kirkegårde, hvor mange af Ruslands berømtheder er begravet. Lidt syd for Nevskij Prospekt ligger **Dostojevskij Museet**, hvor digteren boede i en lejlighed de sidste år af sit liv. Han boede 28 år i Skt. Petersborg, og nåede at have 20 forskellige adresser. **Arktisk og Antarktisk Museum** ligger i nærheden.

Blodskirken genkendes på de farvestrålende løgkugler i traditionel russisk stil. Den er bygget 1883-1907 på det sted, hvor Alexander den 2. blev dødelig såret, da medlemmer af terrororganisationen ”Folkeviljen” smed en bombe ved hans fødder. Stalin lukkede kirken, og den blev nogle år brugt som lager. Den er restaureret og genåbnet i 1996. Den flotte marmorikonostas er opført præcis på det sted, hvor Alexander blødte – deraf kirkens navn. I **Pusjkins Hus** boede nationaldigteren (1799 – 1837) med sine 4 børn, sin hustru og hendes to søstre. Han døde her efter at være blevet dødeligt såret i en duel med baron d’Anthes. **Det Russiske Museum** rummer udelukkende russiske malerier, og der er 350.000. Foran ligger **Kunstnernes Plads**. Det berømte **Europa Hotel** ligger på hjørnet. **Etnografisk Museum** rummer 500.000 genstande fra alle etniske befolkningsgrupper. **Ingeniørslottet** blev opført af zar Paul 1. til sig selv. Han var paranoid og bange for de lange gange i Vinterpaladset. Han kom kun til at bo her 40 dage, idet han d. 11. marts 1801 blev kvalt i sin seng af soldater fra hans egen private garde. Han søn og efterfølger Alexander d. 1 var med i sammensværgelsen. Ingen efterfølgende zar ville bo i paladset. Efterfølgende har her været ingeniørskole, men nu er det museum. **Sommerhaven** med mange hvide italienske marmorstatuer er idyllisk og grundlagt af Peter den Store. **Sommerpaladset** var Peter den Stores første palæ i den nye by. **Marmorpaladset** er opført 1768-85 til Grev Orlov, der var en af Katarina den Stores elskere. Det var en tak for at han bidrog til, at hun kom til magten gennem mordet på hendes mand. Senere blev det Lenin-museum, og nu bruges det til skiftende udstillinger.

Området omkring Smolnyj har navn efter en fortid som maritimt tjæreproduktionssted. **Smolnyj-instituttet** har en spændende historie: længe før byens grundlæggelse lå her en svensk fæstning, og efter 1723 byggede Peter den Stores datter Elisabeth et sommerslot på grunden. Dette brændte imidlertid i 1744, og i tilknytning til Smolnyj-klostret anlagde Katarina den Store en kostskole for adelige piger. Den nuværende bygning er fra begyndelsen af 1800-tallet. I august 1917 blev bygningen kommandocentral for den russiske revolution under Trotskijs ledelse. Lenin gjorde sin entré her 7. november samme år og proklamerede revolutionens sejr. Sammen med sin hustru Krupskaja boede Lenin her indtil sovjetregeringen flyttede til Moskva i 1918. I 1934 blev formanden for det lokale kommunistparti, Sergej Kirov, myrdet her, og det blev startskuddet til Stalins udrensninger. I dag er det brugt til amtskommunal administration, men der er mulighed for at besøge visse historiske dele. Smukt i blå, hvidt og guld er **Smolnyj-klostret** fra 1748, som bruges til koncerter og kunstudstillinger. Det **Tauriske Palads** tilhørte oprindeligt Katarina den Stores elsker og rådgiver Fyrst Potemkim (1739 – 91). Han var meget rig og annekterede Krim i 1783. Da Katarina 4 år senere besøgte halvøen, havde han pudset den op og opført kulisse-landsbyer, så Katarina kunne få det indtryk, at området blomstrede under hans ledelse. Deraf kommer udtrykket ”Potemkim-kulisser”. Nu bruges det tauriske palads til politiske møder.

Eremitagen er kunstsamlingen i Vinterpaladset, som var bolig for de sidste 6 zarer. Der er 400 sale – ofte meget smukke og rigt dekoreret. Komplekset består af selve Vinterpaladset, Den lille Eremitage med De hængende Haver, Den Gamle Eremitage og Den Nye Eremitage og Eremitage-teatret – det hele er sammenbygget. Rundturen er på 20 km. Katarina den Store grundlagde samlingerne i 1764 ved store opkøb af hollandske og flamske malerier. Verdens største samling af impressionistiske og postimpressionistiske malerier (Degas, Monet, van Gogh, Picasso, Matisse, etc.)

dukkede op i Vinterpaladsets kælder i 1991, men museumschefen turde først fortælle om det i 1994. Så vidt jeg forstår blev hele samlingen stjålet fra Otto Krebs i Holzburg. **Jordan-trappen** ved sal 192 er berømt. På 1. sal finder man arkæologisk samling og klassisk antik og orientalsk kunst. På 2. sal er der vesteuropæisk og russisk kunst og kultur og på 3. sal er der moderne europæisk kunst, orientalsk kunst og en unik møntsamling.

Peter Paul Fæstningen ligger på en ø i Neva. Peter den Store lagde grundstenen til fæstningen d. 27. maj 1703, som er byens fødselsdag. Det skulle oprindeligt bruges som værn mod svenskerne. Det kom dog ikke til at fungere efter hensigten, for byens forsvar blev fremskudt til Kronstadt og Vyborg. Derimod blev det et berygtet fængsel for politiske fanger under zar-tiden. Zarerne er begravet i **Peter-og- Paul-katedralen** fra 1712-32. I juli 1998 blev resterne af den sidste zar Nikolaj den Anden, hans hustru, tre døtre og nogle loyale tjenere begravet i Katarina-kapellet i kirken. De blev skudt i Jekatarinburg d. 17. juli 1918. Også Peter den Store og hans slægt er begravet her. Dronning Dagmar skal flyttes hertil fra Roskilde Domkirke. Man kan også se et **bådehus** med en kopi af Peters den Stores båd og **Mønten**, hvor staten fremstiller jubilæumsmønter og medaljer. Middagskanonen bliver affyret kl. 12. I Trubetskøj-bastionen kan man se **det berygtede fængsel** med 69 celler, hvor mange kendte har siddet: Dostovjevskij, Gorkij, Trotskij. Også Peter den Stores egen søn, Aleksej, sad her i 6 måneder, før faderen gav ordre til at tortere ham ihjel. I nærhedenovre på fastlandet finder man **Planetariet**, **Zoologisk have** fra 1865, **Artillerihistorisk Museum** og **Peter den Stores beskedne bjælkehytte**, hvor han fulgte byggeriarbejdet i perioden 1703-09. Katarina den Store fik huset bygget ind i et stenhus i 1784. Også panserkryderen **Aurora** ligger her. Den fyrede med løst krudt startskuddet til stormen på Vinterpaladset d. 7. november 1917.

På **Finland-banegården** stod Lenin af toget i april 1917 efter 17 år i eksil. Finland forærede i 1957 lokomotiv nr. 293 til Rusland – det bragte Lenin til landet. **Piskarevskij-kirkegården** ligger som et minde om de 900 dages belejring. 470.000 er begravet i massegrave her. I alt 600.000 døde i Skt. Petersborg, hvilket er flere end USA og England tilsammen mistede under 2. verdenskrig. Få km nordøst for centrum ligger **Kirov-øerne**, hvor de rige tidligere boede – det gør de også nu. Her er også **botanisk have** den smukke **Kirov-park** og **sportscentrum** med stort stadium (Dynamo). Kirov var en højt agtet kommunistisk partileder i Leningrad. Han blev myrdet, og der spekuleres i at Stalin stod bag mordet, fordi han anså den populære Kirov som en truende konkurrent. Derefter startede Stalin de enorme udrensninger.

Vasiljevskij-øen skulle efter Peter den Stores idé have været centrum i hans nye by og administrationen af landet skulle placeres her. Men efter hans død flyttede bykernen til den anden side af Neva. Peter er manden bag de snorlige gader. Før revolutionen boede der mange udlændinge i området, som blev kendt som Det Tyske Kvarter. Øens spids – Strelka – deler Neva i 2. I gamle dage ankrede skibe op her vejledt af bålene i de **2 Rostral-søjler** (rostrum betyder forstavnen på et skib). Her ligger **Det Centrale Søfartsmuseum**, **Zoologisk Museum** fra 1782 med over 40.000 forskellige dyrearter og med en unik mammutsal, **Antropologisk og Etnografisk Museum** der er et af verdens ældste etnografiske museer og en direkte efterkommer af **Peter den Stores Kunstkammer** fra 1714. Peter havde i 1697 i Holland deltaget i den førende anatom Frederick Ruysch's (1638-1731) forelæsninger, og zaren var så imponeret, at han i 1717 købte hele hans samling med over 2000 præparater, om blev grundstammen i Kunstkammeret. På Peter den Stores tid udstilledes også levende misdannede mennesker bl. a. en hermafrodit. For at få russerne til at gå på museum var der på Peter den Stores tid gratis adgang, te til damerne og vodka til herrerne. Blandt de mere end 1 million udstillingsgenstande er topseværdigheden Peter den Stores samling af kuriosita i rotunden mellem den afrikanske og amerikanske samling. Her er siamesiske tvillinger, to-hovede kalve, gennemskårne hjerner, et kæmpeskelet på 2,27 meter og indtil for få år siden udstillede museet også en kæmpepenis, der stammede fra en af Peter den Stores vagtmænd, som han havde haft med hjem fra sin rejse i Europa. Tjeneren hed Bourgeois. Det er hans skelet og hjerte, der er udstillet. Vi så også Peter den Stores tegneudstyr og hans kirurgiske instrumenter samt en samling tænder, han havde trukket ud. Peter den Store fik også indrettet bibliotek, observatorium og anatomisk teater i sit kunstkammer. I tårnet findes **Lomonosov-museet** til erindring om grundlæggeren af det første russiske universitet Mikhail Lomonosov (1711-65). Han arbejdede her i næsten 25 år. I 12 rustrøde identiske bygninger, som Peter den Store i 1722 – 1742 lod opføre til sine ministerier, findes nu **Skt. Petersborgs Universitet** med 20.000 studerende. Lenin tog sin juridiske eksamen her. Nu er en del af universitetet flyttet ud i nærheden af Petershof. **Mensjikov-paladset** er byens første stenbygning fra 1716. Alexander Mensjikov var ven og rådgiver for Peter den Store. Huset er nu museum. **Kunstakademiet** er også kunstmuseum og nedenfor findes 2 23 tons tunge og 3500 år gamle **sfinkser**, som Rusland købte af Ægypten i 1831. **Litteraturmuseet** har udstilling af manuskripter. **Metrostationerne** kan også anbefales for kunstinteresserede.

Peterhof ligger sammen med en perlerække af andre paladser rundt om Skt. Petersborg. Under 2. verdenskrig lå de udenfor byens forsvarslinje, og nazisterne ødelagde meget, men alt er nu restaureret. Peterhof kom til, fordi Peter den Store ønskede sig sit eget Versailles. Kommer man fra søvejen imponeres man af den store kaskade med 3 kunstige vandfald, 64 springvand og 37 forgyldte statuer. Springvandet i midten viser Samson i kamp med en løve, der spyer en 21 meter lang vandstråle ud af munden. Dramaet symboliserer Ruslands sejr over Sverige i 1709. Det er en kopi, da originalen blev stjålet af nazisterne. Der er også nogle spøjefulde trick-springvand. I **Mon Plaisir** boede Peter den Store under slottets opførelse. Ved siden af ligger den bygning, hvor Katarina den Store opholdt sig, da hun af Grev Orlov fik meddelelse om kuppet mod hendes mand. Der er også en lille **Eremitage** og gæstehuset **Marlipaladset**. Peterhofs hovedbygning er 270 meter lang. Hele Petershof lå i ruiner efter 2. verdenskrig, men er nu smukt genopbygget.

Ruslands historie

Det Russiske Rige fødes i Kiev i 988, da **Storfyrst Vladimir lader sig døbe**, og tvinger sine landsmænd ind under den ortodokse kristendom. Den svenske **vikingehøvding Rurik** døde i 879, men havde forinden grundlagt et rige omkring Novgorod. Vikingerne blev kaldt ”rus”, og de kontrollerede i mange år handelsvejene på floderne mellem Østersøen og Byzans. Alexander Nevski bliver berømt, fordi han vinder et slag mod svenskerne i 1240.

Moskva nævnes første gang i 1147, hvor fyrst Juri Dolgorukij (”Georg Langarm”) inviterer til fest på sin gård. Ni år senere sætter han en træpalisade op, og det bliver starten til Kreml’s mure. I 1237 invaderes byen af **mongolerne** under Djengis Khans barnebarn, og de har magten i 200 år. Lokale russiske fyrster som Ivan Pengesæk blev vasaller og pengeopkrævere for tatarerne.

Først under **Ivan den Store** (1462-1505) lykkes det i 1480 at opnå friheden fra mongolerne. Han opfører også Kreml’s mure og gør Moskva til hovedstad. En af de mest farverige og frygtede fyrster fra Middelalderen var Ivan (4.) den Grusomme (1533-84). Allerede som 3-årig blev han udnævnt til zar, men det var bojar-adelen, der havde den faktiske magt. Hans barndom var et mareridt af magtkampe, landsforvisninger, fængslinger og henrettelser. Som 17-årig overtog han styret og lod sig krone til Ruslands første zar (af det latinske cæsar) i Kreml’s katedral. Ivan åbnede Ruslands grænse mod Sibirien med sin **sejr over tatarerne ved Kazan** i 1552, og for at mindes slaget opførte han den kendte løgkuplede Vasilij-katedral ved Den Røde Plads i Moskva. Han gennemførte også en retsreform og fik indrettet Moskvas første trykkeri. Han grundlagde også et hemmeligt politi på 6000 skrækindjagende bøddler, der på mindste opfordring myrdede enhver modstander af den paranoide zar. Det gik mest ud over højadelen, hvor hele familier med tjenestefolk myrdedes. Ivan kunne selv finde på at deltage i henrettelserne. Ivan moderniserede hæren med de såkaldte **strelitser** – et tidssvarende bevæbnet infanterikorps. Han forsøgte også lidt fremstød vestpå, og Gustav Wasa måtte rykke i felten til forsvar af Viborg. Krimtatarerne hævnede nederlaget ved Kazan gennem at invadere Moskva i 1571. Byen helt hen til Kreml’s mure blev brændt ned, og man drog af sted med 100.000 slaver. Allerede i 30-års alderen var Ivan så ødelagt af udsvævelser, at han så ud som en olding. Hans temperament var frygteligt. Han gik altid med en spids jernstok, som han yndede at jage ned i foden på audienssøgende. Holdt de sig i ro, opnåede de zarens agtelse. I 1581 aflagde han et besøg hos sin gravide svigerdatter, som han irettesatte og slog til for ikke at være fint nok påklædt til den fornemme gæst. Den 17-årige søn foreholdt sin far, at det var utilbørligt at slå en gravid, og så fik han jernstokken i hovedet, så han senere døde. Ivan var resten af livet ude af sig selv af sorg. I Rusland har han et blandet eftermæle, idet han af underklassen opfattes som deres beskytter mod adelen, og han gjorde også Rusland større og åbnede det mod Sibirien.

Ivan den Skrækelige havde 2 sønner, hvoraf **Fjodor** fulgte ham på tronen. Han var både legemligt og åndeligt svækket, og interesserede sig mest for gudstjenester og at ringe med kirkeklokkerne. Ivans søn med sin 5. hustru hed **Dimitri**, og blev ryddet af vejen som 7-årig. I denne periode regerede Fjodors viljestærke svoger **Boris Godunov**, der valgtes som hersker efter Fjodors død i 1598. Godunov etablerede ro i landet på bekostning af total undertrykkelse af almuen. Der var borgkrig og hungersnød – menneskekød kunne handles på markeder. Nu kom der en **falsk Dimitri** på tronen. Han hævdede at være Ivans søn. Han fremmede bøndernes interesser, hvilket efter et år resulterede i hans voldsomme død sfa. en bojaropstand. Nu ophævedes de bondevenlige love, hvilket førte til at en **ny falsk Dimitri** meldte sig i 1608. Det lykkedes ham dog ikke trods støtte fra den polske Kong Sigismund at indtage Moskva, som bad om hjælp fra Kong Karl d. 9 af Sverige, der sendte en hjælpehær; disse tropper deserterede dog, da de ikke fik løn. **Sigismunds ældste søn Vladimir blev nu regent**, men russerne gjorde oprør, og i 1613 trådte en valgrigsdag sammen. En overgang så det ud til, at den unge svenske kongesøn Karl Philip ville blive valgt, men resultatet blev at den unge 17-årige bojar **Mikael Fjodorovitsj af slægten Romanov** - en sidegren til Ruriks æt - blev valgt.

Romanov-dynastiet regerer i 304 år. De første 70 år er relativt rolige med Mikhaïl, sønnen Aleksej og en anden søn Fjodor på tronen efter hinanden – om end flere rejsninger fra de undertrykte klasser og livegne bønder slås brutalt ned. Bl.a. henrettes oprørslederen Stenka Rasin på Den Røde Plads. I 1682 bliver **Peter den Store** (1672 – 1725) zar, men en anden gren af familien under Prinsesse Sophias ledelse iværksætter **Strelitsernes Revolte**, og Peter kunne først tage magten som 17-årig. Han var over 2 meter, energisk, initiativrig, brovtende, opfarende, hidsig, voldsom og primitiv. Han interesserede sig for sejlads, krigskunst, arkitektur og meget andet.

Hoflivet prægedes af vilde drikkelag, hvor ingen stoppede før de nærmest var bevidstløse. Peter havde i hundredvis af hofnarre, og mange af dem var dværge. Ved festlige lejligheder som bryllup og barnedåb arrangeredes på Peters befaling sideløbende dværgbryllupper eller servering af kæmpepostej, hvorfra nøgne dværge sprang ud. **Peter interesserede sig også for læger og tandlægers arbejde** – han trak tænder ud og i 1723 tappede Peter – uden hensyn til damens voldsomme protester – ”tyve pund vand” af en nederlandsk købmandsfrue, der led af vattersot. Fire dage efter døde hun, men havde derefter den ære at blive obduceret af zaren selv. Sygehusene havde stående befaling til at underrette zaren, så snart der skulle udføres en interessant operation.

I 1695 indledte Peter et **felttog mod tyrkerne** for at åbne en havn for russerne ved Sortehavet. I marts 1697 drog han på sin første **udenlandsrejse til Vesten**, og den varede 1½ år. Et følge på 270 personer fulgte ham, og han rejste inkognito.

Han besøgte adskillige lande og arbejdede nogle steder bl.a. som skibstømrer. I København red han op i Rundetårn. Han sugede til sig af Europas kundskaber for at kunne bringe det hjem til Ruslands udvikling og modernisering. Han ville også gerne finde allierede i kampen mod tyrkerne, men det lykkedes ikke. Ledelsen af Rusland var overladt til 3 pålidelige bojarer og en af dem, Romodanovski, var udnævnt til Rigsforstander. Han drak som en svamp og ved festerne lod han en kæmpe bjørn gå rundt og byde gæsterne på pebret vodka. Han var også totalt brutal mod statsoprørere og sendte hyppigt opmuntrende meddelelser til Peter: ”Vi vasker os i blod hver dag!”.

Hjemme igen indførte Peter krav om europæiske klædedragter, ny teknik på fabrikkerne og reformer i landbrug og statsforvaltning, ændringer i undervisningssystemet, modernisering af hæren og flåden, reformering af kalender og alfabet, forbud mod ægteskaber mod parternes vilje og krav om frivillig trolovelse i mindst 6 uger. Han gjorde også op med strelitserne, der efter tortur erkendte hans halvsøster Sofia's forbindelse med revoltens ledere. Over 1000 strelitser blev henrettet – nogle blev ristet på 30 bål, nogle hang 4 døgn på hjul og stejle inden de døde. 50 bøddler arbejdede dag og nat, og Peter sprang selv af sadlen og tog fat; på en enkelt dag skal han personligt have hugget hovedet af 84 dødsdømte og hans følge blev også tvunget til at deltage i dette. Også kvinder blev torteret og pryglet under opgøret. To af Sofies hofdamer blev gravet ned i jorden, så kun hovedet stak op. 500 mænd og kvinder blev brændemærket og deporteret til Sibirien. Andre blev sendt samme vej med afhuggede arme og ben, opsnittede næsebor, afskårne ører eller tunge. Sofia selv blev tvunget i kloster til sin død.

Peter opgav i 1698 kampen mod tyrkerne, sluttede våbenstilstand med dem og indgik i et angrebsforbund med Danmark-Norge og Polen **mod Sverige**, der siden 1648 havde været herre over hele Østersøen. I 1700 begyndte Peter at udforske forholdene omkring den svenske fæstning Narva ved Den Finske Bugt, mens han samtidig forsikrede den svenske gesandt om sine venskabelige følelser for Sverige. Karl d. 12 var kun 17 år ved krigens begyndelse, men han viste sig at være militært godt begavet. Danmark indledte krigen ved at angribe Sveriges Hertugdømmet Gottorp, og Karl d. 12 svarede med en landstigning på Sjælland beskyttet af en engelsk-nederlandsk flåde. Frederik d. 4 måtte gå med til fred, da København var truet.

Nu erklærede Rusland krig mod Sverige, og **i august 1700 gik Peter den Store med 40.000 mand mod Narva**. Den 20. november 1700 blev han slået af Karl d. 12 med 10.000 mand – Peter havde forinden forladt sin hær. Svenskerne fortsatte ikke mod Moskva, men valgte at gå mod August den Stærke af Polen, som blev tvunget fra tronen i 1707. Det gav Peter et pusterum til at reetablere hæren, og de følgende år fik han forskellige små sejre ved Østersøkysten, og umiddelbart efter bestemte han sig for at bygge Sct. Petersborg. I 1707 marcherer Karl d. 12 mod Rusland, men i efteråret 1708 lider han ved Ljesna et nederlag mod de russiske tropper, og 30 juni 1709 overgiver 16.000 svenske tropper sig til en langt mindre russisk styrke efter nederlaget ved **Poltava**. Karl d. 12 lå syg med dårlig fod og infektion, men han undslap til Bender i Rumænien, hvor han forsøgte at få tyrkerne inddraget i krigen mod russerne. Imens hærgede russiske tropper Østersøprovinserne og Finland. I november 1714 kom Karl d. 12 til Stralsund efter at have redet 2175 km på 14 dage, og han blev skudt under belejringen af Frederiksten Fæstning d. 11. december 1718. At Sverige ikke gik helt til grunde skyldtes splid mellem de allierede, men ved **freden i Nystad 1721** måtte Sverige afstå de baltiske provinser og den sydøstlige del af Karelen med den stærke fæstning Viborg. Peter var så glad, at han hoppede op og ned og festede i 2 uger.

Peter d. Store giftede sig i 1712 offentligt med Katarina, der i flere år havde været hans elskerinde og hemmelige ægtehustru. Hun var født i 1683 som datter af en lithauisk købmand. I 1702 havde hun giftet sig med en svensk kavalerist ved navn Kruse, men kort efter kom hun i russisk fangenskab, da de russiske tropper indtog Marienburg, hvor hun opholdt sig. Efter en tid kom hun i huset hos Peters ven Mensjikov og blev hans elskerinde. Peter mødte hende der i 1704, og allerede før deres ægteskab fik de to døtre Anna og Elisabeth. Hun passede godt til ham, støttede ham og det var livslang kærlighed. Han sendte breve til hende fra alle egne af riget og fra rejserne. Hun var den eneste, der kunne berolige ham, når raseriet overmandede ham. Hun reddede mange fra galgen ved sin mellemkomst, men tog sig godt betalt for det. Guvernøren i Sibirien, Fyrst Gagarin, havde i 1718 begået vældige underslæb og haft planer om at gøre sig uafhængig i sit departement. Katarina forsøgte at hjælpe han ved at bestikke undersøgelsesdommeren, og hun afpressede Gagarin kolossale summer. Det kom Peter for øre, og undersøgelsesdommeren undskyldte sig med, at han var bange for at falde i unåde hos zaren, hvis han afviste zarinaens tilbud. Peter svarede: ”Dumrian! Vi var aldrig blevet uvenner af den grund. Jeg ville bare, som det er en ægtemands pligt, have givet hende en omgang klø. Det skal hun få. Og du skal hænges!”. Og både Gagarin og undersøgelsesdommeren blev hængt, mens deres pårørende så på, og efterfølgende måtte de spise og drikke med zaren til de lå bevidstløse under bordet.

Fra sit 17.ende år havde Peter været gift med Eudoxia, men hun var stiv og gammeldags, og han tvang hende i kloster omkring 1699. I dette ægteskab var der **en søn, Aleksej**, som man fjernede fra moderen, da han var 8 år gammel. Hun havde allerede da indpodet et had mod zaren hos ham. Han blev opdraget under indflydelse af gammelrussisk ånd, og bl.a. hans skriftefar støttede tanken om at slippe af med zaren og vende tilbage til de gode gamle dage. Aleksej var svagelig, og da Peter ville gøre ham til sin medarbejder og efterfølger, førte det kun til, at han hadede sin far endnu mere. Til sidst flygtede han til udlandet, men blev opsporet i Neapel af en af Peters agenter, som lokkede ham tilbage og lovede fuld tilgivelse. Næppe var han nået tilbage til Moskva, før han blev fængslet og dømt til døden, men han døde forinden af torturen d. 26. juni 1718, og det hævdes, at Peter selv piskede ham ihjel. I forsøget på at finde en sammensværgelse blev Eudoxia forhørt, nonner torteret til døde og skriftefaderen blev også henrettet. Eudoxias ven, Major Glebow, blev udsat for så frygtelig tortur, at han var halvdød, da zaren dømte ham til at blive spiddet på en pæl.

Med Katarina havde Peter i 1715 fået en søn ved navn Peter. Han blev udnævnt til zar i 1718, men var svagelig og døde i 1719. Peter den store fik også en kønssygdom. I november 1724 var han på vej fra Kronstadt og så en båd i havsnød. Peter sprang i vandet for at hjælpe med redningsarbejdet, og fik en frygtelig feber, der førte til hans død 53 år gammel. Efter Peters død fulgte 7 regenter frem til 1762. Under Peters datter, zarina Elisabeth (1741-62) fortsatte europæiseringen og byggerierne i Skt. Petersborg. Den tyskfødte **Katarina den Store** kom til magten i 1762, da hendes elsker myrdede hendes mand zar Peter d. 3. Hun regerede til 1796, og udvidede Ruslands grænser til Warszawa og erobrede Krim. Hun var engageret i oplysningstiden og er kendt for sine mange yngre elskere.

Hun efterfølges af Alexander d. 1, og under ham **invaderer Napoleon** Rusland i 1812, men hans hær måtte efter 39 dage i Moskva starte tilbagetoget, da russerne havde fjernet alle fødevarer. Kun en brøkdel af Napoleons 600.000 mands hær overlevede tilbagetoget. Moskva genopbygges i løbet af 1800-tallet; flere opstande mod zarregimet kommer (1825, 1861, 1905 og 1917). Der er borgerkrig med "de røde" og "de hvide" 1918-22, Lenin dør i 1924, 2. verdenskrig er hård ved Rusland, Stalin udrydder millioner af mennesker og dør i 1953. Så kommer Khrusjtjov, Kosygin/Bresjnev, Jury Andropov, Konstantin Tjernenko og i 1985 Mikhail Gorbatsjov med glasnost og perestrojka. Han røg ud i 1991 og efterfulgtes af Boris Jeltsin, og nu er det Putin siden 2000. Sovjetunionen blev opløst i 1992.

Rusland er verdens største land med **148 millioner indbyggere** fra flere etniske minoriteter. 80 % er af russisk afstamning. Moskva har 10 millioner indbyggere, og Skt. Petersborg 5,1 million. Men **Befolkningstallet er faldende**. Kapitalisme og markedsøkonomi har gjort mange fattige. De populære **Matrosjkaer** er de trædukker, som kan gemmes inden i hinanden. Hver russer drikker gennemsnitligt **16 liter ren alkohol om året**, hvilket nok er verdensrekord. **56 Fabergé påskeæg** blev skabt i årene 1884 til 1917. Rustkammeret i Kreml har 14 af dem.

